

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 ft.-kr.
Fél évre 5 " "
Nagyred évre 2 " 50 "

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-hatvan-utca. 1564 szám. Dunszky ház. — A szerkesztőségbe berendelt küldendő.

Előfizetési helyben:
TELEGDI K. LAJOS és társai.
CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadói-nyomdájában, valamint ZICHBERG M. H. könyvkereskedésében és a kiadói-nyomdájában a postahivatalok útján.

H. dédeli díj:
Nagy hasz bos petit coréit 5 kr
Nagyobb terjedelmű a többeszer
Hirdetőknek akc szerint a 10 g
olcsóbb ár érét vétnék fel.
Bélyegdíj minden külön beita-
tásért 50 kr.

Nyitár ben megjelenő közle-
mény minden petit sora 80 kr.

Hirdetők felvételnek a kiadó
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHBERG
M. H. könyv. Irodájában is.

Nér nélkül vagy bérmentettül
beküldött hirdetések nem vés-
nek figyelembe.

Kéziratok vissza nem ad-
atnak.

A nemzetért és egyházért!

A Debreczeni protestáns lapból vesszük át, nemzetiségünk reá egyházunkra vonatkozó ezen nagy érdekű cikket:

A mint e lap utóbbi számaiban is már említve volt, hazánk erdélyi részeinek hazafias köréit egy nagyszabású terv keresztülvitele foglalkoztatja, a mi, ha sikerülni fog, kiszámíthatatlan előnyököt helyez közel kiáltása egy magyar kultúrának s ennek nyomán fajunknak, mint az összes ott lévő magyar egyházaknak s ezek közt ref. egyházunknak erősödésére nézve. Arról van szó, hogy az Erdélyi Magyar-Közművelődési-Egyesület, a melyet a fajfentartás ösztönétől áthatott magyar társadalom hatalmas szivdobbanása teremtetett meg s növesztett magyra — mondhatni — egy pillanat alatt, összelelkézve s hazaszerető magyar egyházaival, fokozott erővel törhessen ama nagy czélok fele a melyekre nézve ezen egyházakkal, a szellem, az irány, az érdekek azonoságánál fogva, testvéries közösségekben van.

Ez örvendetes jelenségben van valami eszméletlő s egyuttal fölemelő látvány, ha a szellemfejlés és történeti alakulások következetességére és kölcsönös váltakozásaira gondolunk. Egykor Erdély villogtató fegyverterít Magyarországról, a magyar nemzet önálló állami ságáért; ma az anyaország foglal állást Erdély magyarsága s a magyar államesszme díadalaért Erdélyben. S valamint egykor a vallási és politikai szabadság összeforrt eszméi Erdélyből indultak hosszu utra, ugy most szinten Erdélyben készülnek kezét fogni egymással nemzet és egyházak a magyar kultúra és hazafiság szimbóluma alatt.

A küszöbön álló erőgyesítés eszméje, azon életre való alakjában, a mint azt az erdélyi ref. egyházkerület nagytevékenységű püspöke, Szász Domokos javaslatba hozta, arra czélok, hogy ama feladatok a melyeket az E. M. K. E. maga elébe tűzött, de a melyek a kellő anyagi erő hiányában csak hosszu idő folyamán volnának megvalósíthatók, az egyházak támogatásával a legrovidebb idő alatt biztosíthatók s folyvást hathatósan munkálhatók legyenek. Az egyesített erőfeszítést mindkét fél érdeke egyaránt követeli. A református, római katolikus és unitárius egyházak a legszorosabban csatolják a magyar érdekekhez. Magyarok ezek szellemben, törekvéseikben s egyikük kebelökben az összes erdélyi magyar elemet, ha meg az ujonnan alakult evang. luth. magyarság erősödése vagy gyengülése egyértelmű az egyházak fejlődése vagy hanyatlásával. Valás felekezeti és nemzetiségi jelleg csaknem teljesen összeesők itt, épen ugy, mint a tulajdonos számú oláhoknál és a szászoknál a görög- és fehérekéknél.

rög-, illetőleg (az u. n. erdélyi csángók kivételével) a lutheranus kultusz összes ezek nemzetiségével. Es ez utóbbiaknak, főleg pedig az oláhoknak abszorbeáló ereje épen oly veszélyt rejt magában amaz egyházakra, mint általában a magyar nemzetiségre nézve. — De viszont tudvalevő dolog, hogy a magyar nyelv szellem és műveltség terjesztésének és apólasának legalkalmasabb munkája — érteleppel épen ez egyházak templomai és iskolái lehetnek. A hol tehát e tényezők hiányában veszély fenyegeti az egyházat ugy, mint a magyar fajt, ott az egyház és a magyarság érdekeit képviselő egyesület számára közös munkatér nyílik s az egyesi ett tevékenység mindkét részről épen oly szükséges, mint természetesen.

Sokkal ismeretesebbek a nagy közönség előtt az erdélyi ref. egyházkerület és az Egyesület között kötetendő egységnek Szász D. püspök által javasolt részletei, sem hogy azok ismertetését e helyen szükségesnek tartanók. E javaslatot az E. M. K. E. választmányja elvben elfogadván, hozzájárulást végett megküldötte a többi erdélyi ref. magyar egyházaknak is. Az erdélyi ref. egyházkerület igazgató tanácsának f. hó 9-én tartott nagygyűlése az egységügyre vonatkozó püspöki javaslatot, némi kiegészítéssel s az egyházkerületi közgyűlés jóváhagyásával fentartásával, magáévá tette; valamint elvi hozzájárulást jelentettek ki az unitárius egyház püspöke, a ki egyuttal szerződési ajánlatot is terjesztett az Egyesület elébe és az erdélyi ág. hitv. ev. magyar gyámintézet kiáltásba helyezvén ez utóbbi az erd. magyar luth. esperesség csatlakozását is.

Egyedül a róm. katolikus egyház részéről Lónhárt Ferencz gyulafehérvári püspök tartózkodik a többi egyházakéhoz hasonló ajánlat teteletől, indokolván ezt az erdélyi kath. pénzalapok szerény állására való utalással. Meg kell vallanunk hogy a püspök ur jelzett magatartása felletle alkalmas arra, hogy meglepetést és aggodalmakat támasson benúnunk. Meglepő ránk nézve a vagyoni erő hiányára való hivatkozás katolikus részről főleg a midőn ez a református egyházak által állítottak mintegy szembe, ez egyházak azon kerületével, a hol 561 lelkeszi állomás közül 50 a javadalom csekély voltát miatt nincsen betöltve; a hol a papi javadalmaság átlagos értéke az 500 frtot nem haladja meg és a hol 300-on felül van azon lelkeszi állomások száma, a melyeknek javadalma az 500 frtot sem éri el, sőt ezek közül csaknem 200 lelkeszi állomás van olyan, a hol a jövedelem a 300 frton is alulmarad; a neptanítók átlagos hivatali jövedelme pedig 164 frt, akkor, a midőn az 1884. évi állapot szerint, a rendes neptanítók javadalma országos átlagban, 446 frt 55 kr-ra, a segédtanítóké pedig 287 frt 25 kr-ra emelkedett. De meglepő a felhozott indokolás azért

is mert az egyesülés és kölcsönös támogatás javasolt módja az egyházaknak oly csekély megterhelést vonja maga után, a melylyel a várható jelentékeny előnyök semmi arányban nem állanak. És ha az erdélyi ref. egyházkerület ily rendkívüli előnyök biztos tudatában nem lát okot arra, hogy e megterheléstől visszariadjon, annyival kevesebb oka lehetne erre az erdélyi r. kath. statusnak, az erdélyi kath. pénzalapok szerény állása dacára is, mert ez egyházak, a mint azt alább ki fogjuk mutatni a magyar faj pusztulása miatt nincsenek oly sok és annyira fájó sebei, mint a ref. egyházak s épen ezért e téren kevesebb tenni és áldozni valója is marad.

De aggodalmat is ebreszt bennünk a kath. püspök ur magatartása mert nagyon alkalmas arra hogy e tisztán hazafias mozgalmakba a felekezeti féltékenységek és előleltel zavaró és bomlasztó elemek vegyítsék s ez által e nemzetmentő társadalmi actus kedvező fejlődése elébe kiszámíthatatlan nehézségeket gördítsen. Ugy tetszik azonban nekünk, hogy a püspök ur maga is ily zavaró befolyások hatására érezte mert különben ismeretes hazafisága bizonyára nem állott volna utjában annak hogy egy nagy nemzeti érdek felkarolása végett a többi magyar egyházakkal egy nyomon induljon. Erről tanusodik püspök urnak az E. M. K. E. választmányához intézett levele általában, a melyben bar óva int a féltékenykedések és panaszköt támogatásától mindamellett nem csekély felekezeti féltékenységet árul el akkor, a midőn katolikus híveinek megnyugtató s választmány figyelmébe ajánlani szükségesnek tekint.

E meglepetések és aggályokkal szemben bizunk azonban az erdélyi kath. statusgyűlés böjes belátása és minden tekinteten felülemelkedő hazafiságában. De bármint eredményre jusson is az E. M. K. E. és az erdélyi kath. status között az összemutkodás fenforgó kérdése: az véleményünk szerint teljességgel nem áll utjában annak, hogy a többi magyar egyházak, kiváltképp pedig az erdélyi ref. egyházkerület és az Egyesület között a javasolt s elvben mindkét részről elfogadott alapon az egység véglegesen megkötéssek.

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesületnek legnagyobb és legnehezebb feladatai azon vidékekre esnek a hol legtermészetesebb és legszükségesebb szövetségeset és érdektársát a ref. egyházban találhatja fel. Az erdélyi magyarságnak (1881 népszámlálás szerint 630,477) 47%-ka (névtári adatok szerint körülbelül fele) reformált vallású (1881 ben, 296,395). Azon 11 megyében, a hol a magyar elem a tulajdonos oláh és német nemzetiségűekkel szemben leginkább ki lehet véve az elkülönítés veszélyének, Szász D. püspök indokolása szerint első sorban áll a segítséges szükségére a magyar elem 23%-ra, sőt ha Szabennm. számításba vesszük, 21%-ra süllyed alá

30% erdélyrészi átlagból, sőt egyes megyékben (A. Fehé, Fogaras, Hunyad, N.-Küküllő) 3-9%-ra! E tizenegy megyének 359 ezer magyar lakója közül több mint 200 ezer, vagyis 55%, reformált vallású. E szerint az erdélyi reformátusoknak legalább is 67%-kalakik a legveszélyeztetetebb nemzetiségi területeken. Mig ezzel szemben 263 ezer róm. katolikusok közül 68% e 11 megyén kívül, többnyire a kizárólagos magyar nemzetiségi területet képező székelyföldön él.

Ez adatokból bővebb részletezés nélkül is megerthető hogy miért kell, ha a kérdéses bajokon segíteni akarunk, a figyelemnek első sorban a ref. egyházra irányulnia. De megerthető az is hogy miért ragadja meg legmelegebben épen a ref. egyház ott ama segítő kezét a melytől a magyarság oltalmában folytatott százados vívódásainak elvégre méltó sikerét remélheti.

Az E. M. K. E. meg fogja találni, — kétségkívül, a segélynyújtásnak azon méltányos mértékét, a mely mindenkit ugyan az egyezésben, mint egyezésben kivül, megnyugtató és k elégit s ez által a már — mutatkozó — felekezeti eszkedés kedvetlenül közbeszólásainak egyszersmindkorra utját vágnia sikerülni fog.

Mi pedig, magyarok és reformátusok — itt, a — Királyhágón innen, soha sem — áldozhatunk szentebb és nemesebb czélra, mintha filléreink erdélyrészi faj és hitbeli testvéreink fölemelésére rakogtatjuk össze. a nemzetért és egyházért!

Baconi Lajos.

Országgyűlés A képviselőház ülése jan. 22-én. A szombati ülés igen változatos volt. A budgetvitából kiemelkedik Szentkirályi Albert beszéde, ki a függetlenségi párti határozati javaslatot csatlakozott. A kormánypartból szóltak Dege Gusztáv és Pulszky Ferencz, de az utóbbi Vándora Andornak antiszemita állításaira reflektálva. Az ülés végen ugy zajt keltett a Görgey-ügyben tett interpelláció.

Személyes Emil azon hir miatt interpellál, való e, hogy Görgey Arthur nyugdíj kap? Fölteszi szót, nincs magyar ember, ki Görgeynek nyugdíjat megszavazna. (Merről: De van! Nagy zaj. Pillanatokig tartó ellentmondás.) A közbeküldésről szóló kénytelen kijelenteni, hogy ő Görgey Arthurt, kinek módjában lett volna tisztességesen meghalni, vagy kapitulálni, hazaárulónak tartja. (Nagy zaj. heves közbelkiáltások.) Nem is teszi fel a miniszterelnökről, ki az iránta érzett politikai bizalmatlanság dacára jó hazafinak tart, hogy ily nyugdíjat utalványozza. Ez interpellációt teszi: Interpelláció az igen t. miniszterelnök urhoz, mint belügyminiszterhez és a honvédelmi miniszterhez: Az 1848-49-diki honvédség tagjai közt napok óta kering az a hir, hogy Görgey Arthur tábornok számára az országos honvédségből vagy más e czélra szánt alapból évi 6000 frt nyugdíj sza-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Tarlózat

A magyar társadalmi élet mezején.
Ira: Szűcs István.
(Folytatás és vége.)

VI
Most térjünk vissza az özvegyesre maradt Ernyey Berta állapotának rajzolásához.

A mint a temetés után fájdalmaiból felcsudott a bns özvegy, legelsőben is felejtetlen volt férje iróasztalának fölújában ott talála im e következő levelet:

„Kedves egyetlen Bertám!

Isten végeremehetetlen, de bírálás alá nem vehető akaratából valóm keil töled, nem örökre ugyan, hanem csak a boldog feltámadásig. — Miért történt ez, im olvasd. Ugy hozták magokkal dolgaim, hogy be kellett mennem a fővárosba ottan pár napig ügyes bajos teendőim lekötöttek. Dolgomat végezve egy déleled után újságozásom végett betértem a kávéháza. A lapok figyelmes forgatása közben fölvetem szememimet, s látok nem messzire tölem egy társaságot, melynek főszóvivőjében Körösmezey Nándort ismertem fel. Ez réam mogorva tekinteteket lövelvén, csakhamar egy nőnek kétes híreről kezdett beszélni, s ugy intezte szavait, hogy azokban épen te rád czélok vonásokat fedeztettem fel. Hogy ily aljas rágalom te read, ártatlanra, szótartott, természetesen az nem másért, mint csak egyedül az én bosszantásomért történhetett. En méltó haragra lobbanva, ingerülten közelédtem Körösmezey felé: „ugy-e hogy nem az én szeretetétől nómrló volt a be-

széd!?” — De igen — felelé szárazon Körösmezey, a mi igaz, azt elmondani nem sertsés! „Akkor ön hitvány rágalmozó marad — válszólám én — ha szavait tüstént vissza nem vonja, vagy elégtételt nem ad! — No no, — felelé Körösmezey, — csilapodjék ön, jöjjiön pár óra múlva X. vendéglőbeli szobámba, hol a továbbiról végeztetünk.

Az adott időben én megjelenvén Körösmezeynél, ő e szavakkal fogadott: Ön engem eljethal párbajra hívott ki. Könnyű önnek, egyike a legügyesebb kardforatónak, a fecskét röptében elejti, a kártyából a szemet kilőni képes. S én ügyetlen, próbálatlan, ön ellenében mit tehetek? Legjobb, sorsot húzunk s kit a sors kiszemelt, annak egy év múlva öngyilkossá kell lennie.

En belenyugodtam, s a fekete golyót én huztam ki — Nekem tehát, kedves Bertám, halnom kellett, Tettem-e másképp, lehettem volna-e érdemes az életre, lettem volna-e méltó hozzád, ha a te anyagi tisztá becslétedért nem lettem volna képes meghalni. Ah! mi sok tusakodás, fájdalom, kin ostromlák szivemet az egy év elfolyása alatt, egyébkor is, de kivált mi-ön körötökben, read s ártatlan gyermekeinkre függesztém szememimet. Ah! miként sajgott szivem, valahányszor a veled töltött boldog órákra emlékeztem s midőn visszagondoltam azon édes perczekre, melyeket mint jegyesek, májusi holdvilágos esteken az erdő parkjába kísértélva töltöttünk, és duettben te soprán én alt hangon énekelgettük kedves dalunkat.*) Hogy is volt csak az?

*) Ezen szép költemény azonban általam több sorban eszközölt módosítással — átvéte tet az 1885-ik évi „Ország Világ” című szép irodalmi folyóirat egyik számából. Nem levén a jelzett folyóirat birtokomban, a verset csak emlékezet után közölhettem. Szerzője — mert

„Erdő mélyén galambbúgás hallik
Ott, hol legsűrűbb a bokor s c alit
S hol pompázik virág s lomb szerteszét,
Figyeld, óh kedves a madár zenét!

Rengteteg közepén csattog a dal
Mely szerelem ebredésére vall,
Andalítóbb az mint a kikelet,
Mely távol úzi a zordan telet.

Most magosra szárnyal fel a dallam,
Majd meg alderszkedik halkán.
De végre hajh! csalogány elnémul,
Az édes ábránd messze elvonul.

Hangokba rejtett vágy szivet igéz,
Csüggedő keblet lelkesíteni kész,
Hadd zengjen hát madársereg nekünk,
Vidámságot nyer tőle életünk.

Huros rigó melázva dalra gyajt,
Mig hó keblem nekéd pihenést nyujt,
Felejtjük az élet gondját, raját,
Tova úzve a bu setet raját.
Május rózsája nem virul szebben,
Mint szerelem az ifju kebleken.”

Ez a kedves dal énekelgettünk! nem volt-e egy ilyen esténk boldogabb a Halló nál: s nem volt-e egész öt évi életünk egyeb földi paradicsomnál? Imé! mindezeknek, s mondhatlan boldogság közt lefolyt időknök véget! Képzelm, rád nézve is keserűké lettek a napok. Nyugodjál sorsodon! engem pedig, miként életmódom s szokásaim egyszerűek voltak, temessék el egyszerűen!

Ha legkisebb szikrája volna bennem a húságnak, fejfámra e rövid siriratot kérném vésetni: Itt nyugosza fáradalmait egy az em az „Ország Világ”-ban nem volt megévezeve, — előttem ismeretlen. (Sz. J.)

beriség szolgálatában lelkiismeretesen működött hivatalnok, kinek boldog házasságát megirigyelve a kajánság öt erőszakos halállal keves kis családja köréből idő előtt kiszakította.

Ámde én akarom, hogy jelten sirban pihenjek, hamvaira hadd mondassa a sírom mellett elhaladó vándor: „Ki nyugszik itt? kinek a sírja ez? Nincs rá válasz, nincsen rá felelet! Emiek nem őzi e helyet, csak pusztá domb, a mely felett olykor-olykor nefelejcsot Sohajtások között ütlet a kegyelet.”

Igen! — ha tiltanám is, tudom, olykor-olykor nem sajnálandas kifáradni volt férjed sírjához s virágot ültetve, könnyekkel ádozol Dezsőd hamvainak.

Kedves Berta! Boldogságunk napja mint pára és buborek elenyészett. Igen. Elvégeztetett dolog ott fent éltünk folyására nézve, hogy ha élveztük az edeset, a keserűség poharát is kikelletik ürítenünk. Nincs e földön öröm bánat nélkül, a jó rosszal van egyesülve! Boldognak tarthatja magát, és áldhatja Istenét az, kinek osztályrészlül minél több jutott az edesből és minél kevesebb a keserűből. A kinek pedig a keserűből jutott több; az — mert ésszerűen nem lehet más — jobb jövő reményében túrjön, szenvedjen és imádkozzék.

Te is, annál fogva, ne emészd magad, utánam sok buslakodással, annál kevesebb e keseregj, és ne is mondj le az élet örömeiről! s ha hozzád méltó férjre találadsz, bus özvegyeségen ne epezd magadat s boldogítsd azt szivednek szerelmével. S ha majd, — mit Isten adjon, — boldog leendes, második férjed karjai között, akkor is szeresd — helyettem is szeresd — kedves gyermekeinket, az én árvaímat, s szentelj egy kis helyet kebledben téged határtalanul szeretett férjed

at.
ben felállítandó gazda-
rtassággal birjon
ven
emüködjek s végül tar-
rt biztosítékképp letétbe
sa 1000 frt és a

ok bizottság elnökéhez
ak József.

WELIM
Velim
raiból Prágában.

nk váltóüzlete
cza 1. sz.
ió frt osztrák értékben.
ként 3 huzás!
ben főnyeremények:
00,000 f. oszt. ért.
00,000 f. oszt. ért.
00,000 f. oszt. ért.
gyegek a napi árfojlyamon.
enleg 8 frt 75 kr.)
ényjegyek
e havi részletben á frt 140
re havi részletben á frt 235
szási joggal már a legköze-
febr. 1-én történő huzáshoz.
ványnyal történnek.

SCH H. — Landsberg e Warthe
czeg által épített és Pusztá-
son (u. p. Pilis) fekvő
-szeszgyári
rendezés
erjedési területtel, kitűnő des-
szekrennyel, az összes erjedési
(Gehrbottige) fa rezervóirakkal
voir, valamint az összes rezbe-
vattyuk, hajtósziyak (Transmis-
szion) eladók.
l bővebb értesítést ád
Mezei Antal
hirdetési irodája
st, Dorottya-utca 6. sz.

et alkotta. Oszinte elismeréssel a tánczrendekről, melyek postai csak 2 óraker oszattak szét, abyanis egy teljes telefon készülék,óság művészi kivitelben, hátsó rérend képezte a könyvecskét a névsorával és a tánczokat. A bálndje csinos fehér bőrből készült volt elhelyezve, melyen a bálanya és Debreczen város címere volt

együtt 3. 4. Zsidó: törvényes 2 fiu, 1 leány, együtt 3. Elveszűttek összes száma: 27 melyet ha egybe vetünk az elhaltak számával (30), az apadás 3. * A felolvasó körből. A jövő szerdán, f. hó 26-án a városháza tanácsstermben tartandó felolvasás tárgya: Könyves Tóth Kálmán ur „A nők és a természetudomány” című alatt fog olvasni utána pedig K. A. J. t. y Albertné urhölgy felolvassa gróf Teleky Sándor „Mikor engem felakasztottak” című csevegését. — A felolvasás pont 5 óraker veszi kezdetét. Belépti jegyek a rendez helyen kaphatók. * Színház Szombaton Némeh József második vendégjátékául — a „Vörös Sapa” cz. népszínmű adatott, melyben — Németh nagy sikerrel adta Ambrus István szerepét. Közönség csekély számmal jelent meg, a minék oka bizonyára az volt, hogy két helyen is bálottak Annál zsufoltabb volt tegnap a színház. „Czigány báró” előadása alkalmából Nagy érdekl. nézett a — közönség ezen előadás elé, mert Zsupán szerepét Németh J. játszotta. — Színpadunkon — megpróbálkoztak már e szerepelt Molnár Antal, Rónaszéky, Dobó, ezek közül legjobb volt az első, de ennek alakítását is felül multa a Némethé, kit bucsu fölépte alkalmával szép koszoruvall tisztelték meg. E en kívül más meglepetés is várt rá, ugyanis midőn azt — meglelte: „Az ideálom te maradsz! szalona és kövér malacz” — a zsinór-padról szalonát sonkát, s kolbászt bocsátottak alá, a mi óriási derültséget és tapsot keltett. Hogy Halmayné (Czipra) Ellinger Ilona (Arzéna), Oláh né (Mirabella), Rónaszéky (gf. Cornero), Valentin (Barinkay), Haday (Ottokár) és Molnár László (Gábor deák) az este is kitűnők voltak, azt talán említenünk sem kell. (K. B.) * A korcsolyázó egyesület tegnap nyitattat meg ünneppélyesen. A jelen nagy számmal jelentek meg Halifax hívei s vidám zenezők mellett alkonyatig folyt a mulatság. Ha azonban az időjárás ily enyhe marad, akkor nagyon rövid lesz a korcsolyázási sáison. * A főiskola köréből. Nagy fontosságú tárgyalásokat folytatott az akadémiai igazgató elnöke a 11-én a 18-án és 19-én ülésezett hittanári kar a hittanhallgatók leendő vizsgarendszerének szabályzata, a konventi ideiglenes munkálatainak a mi egyházkerületünk viszonyaihoz való berendezése ügyben, illetőleg az ezreke adandó javaslatt tárgyában Élénk és érdekes eszmecsere adott alkalmat különösen azon kérdés hogy vajjo lehet-e a végzett másodéves hittanhallgatóktól rövid időn egymás után alapvizsgát és tanítóképesítési vizsgát is kivánni? A nagyon fontos ügy meg bővebb és szelesebb körű tanácskozás tárgyává tetetű határozatott. Az értekezeti gyűlés jegyzőkönyve a tanügyi bizottsághoz fog fölterjesztetni. * A debreczeni főreáliskola építése ügyében Gerster Kálmán budapesti műépítész városunkba érkezett szombaton d. e. vele a polgármesteri szobában értekezelt tartatott. Az új reáliskola épületének helyeül a gazdasági tanintézet szomszédságában fekvő ugynevezett consistorialis épület telke van kiszemelve, mely az ev. ref. egyház által e czelra már ezeltött több mint 10 évvel illő kárpótlás mellett átengedett használati — joggal a városnak. Ugyanezen telekre fog épülni az eredeti tervezet szerint a kereskedelmi akadémia és az ev. ref. egyház hivatalos helyiségeinek épülete is. Mindezekre a — tervrajzokat és költségvetést Gerser Kálmán már régebben elkészítette; azonban ezeknek most már jelentékeny mértékben való — módosítása vált szükségessé; a mennyiben az akkor még két osztályú alsóbb kereskedelmi iskola azóta iznos, népes akadémiavá nőtte ki magát, a reáliskolának pedig 8 osztályúvá kiegészítése lett tervbe véve közösen a város és állam által. * Baleset Tegnap reggel 9 óra tájban Tóth István kocsiisa a varga-uzsán egy szekér csutakát szállító T. Vigyázatlanágból leesett a szekérről s a lovak közé bukott — Ezek összsergüdtak a kerék pedig átment a fején. A szerencsétlent, ki igen súlyos sérüléseket szenvedett, be szállították a kózkórházba. * Jutalomjáték — Lászné Eitel urhölgynek, e kiváló tehetségű drámai színésznőnek, holnap lesz a jutalomjátéka, mely alkalmával „Narciss vagy Pompadour bukása” cz. nagy hatású tragöedia kerül színe. A valódi művészet: a dráma hősnője vár itt jutalmazásra, s hisszük, hogy a mi közönségünk, mely romlani mű izlésenél fogva mindig első sorba helyezte a valódi művészetet s ennek fölkitteit: holnap is fényes jelét fogja adni az elismerés nek. Már szombati számunkban felhívtuk e jutalomjátéka a közönség figyelmét, s a mint értesülünk. társulatunknak e legkiválóbb női tagját számos tisztelői holnap szép meglepésekkben fogják részesíteni. * Lopás. Kovács Ferencz ondódi eszönek, miáltal egy korcsmában borozgatott, elloptak a lovát. A lo már megkerült s bevitte a város istállójába. Azonkívül ellopott illetve elrabolt töle egy Karázi nevű suhancz-legény 22 frtot, de már erre a jó madarra is rátette kezét a rendőrség. * Szomorújáték. A mester ur arca ott a piacon komor és haragos volt, midőn azt mondá a Miskának: „Miska, fogd föl eme köcsögöt, a melyben tejföl vagyon. Aztán haza viszed. — A mester ur erre nyugodt lett,

mert a stylusban nem ejtett semmi hibát; a Miska pedig fölfogván a „köcsögöt,” vivé azt hazafele oly szorgalmasan, hogy csak egy csizmadiainastól telik. Midőn pedig menne végig az utcán, meglátott egy kofát s a kofa de-rekán egy körültekert rengeteg kendőt, a melynek a vége lecsüngött a földre. . . Miska rögtön elgondolta, hogy nagyszerű tett volna, a kendő végével való elszaladás által megforgatni a kofát úgy, mint a kerget-birkát. S a hogy elgondolá, úgy tén. A kendő vége csakhamar a Miska kezébe vándorolt. Hanem Miska úgy okoskodék, — és helytlen csapta felre a kalapot — hogy itt hátrafele való szaladásnak kell bekövetkezni, máskülönbén ő a kofaforgásból nem lát semmit. És elkezdte huzni a kendőt hátrafele. A kofa pukkadozott, szaladt de a Miska oly gyorsan retirált, mint egy kitanult tábornok, s így a kofa pukkadozott és szaladt ugyan, de utközben forgott is úgy, hogy nincs az a megkerült birka a melyik jobban csinálna. A hátrafele való retirálásban Miska egy gödörbe belebukván, maga után rántotta a lekendőzött női Prometheuszt. Cserépsörgés kétségbeesett sikojtás és a kielégített bosszu diadalmas böfögései hangzottanak egyideig. És előmászott a gödörből a kofa, miután kofaszony letére emberül meggázolta a szegény Miskát. Megfordulván, a hátujja igen változatos képet mutatott. Leöntve tejföllel végig és a kendő vége nagy komolyan ott fitygett az eltört bögre. * Altisztek bálja. A helyben álmomásozó közös hadseregbeli és honvéd altisztek, szép egyetértéssel, koröltve rendezik báljukat febr. 11-én a „Korona” szálloda termében. A rendezés elen Berg Károly őrmester áll, kinek elismert rendezési ügyessége előre is biztosítja a bál sikerét. Az előkészületek már javában folynak és legközelebb már a meghívók is szétküldetnek. * Farsangi krónika. Az ideai farsang többi mulatságai a következők: Jan. 26. Csizmadia ifjuság bálja a Koronában. Jan. 29. A szabadelvű párt bálja a Bikában. — Sürszabók bálja a Koronában. Jan. 30. Völtyek bálja a Koronában. Febr. 5. Gazdászba a Bikában Iparos ifjuság bálja a Koronában. Febr. 6. Csizmadia ifju mesterek bálja a Koronában. Febr. 11. Altiszti bál a Koronában. Febr. 12. Kovácsbál a Koronában. Tornabál a Bikában. Febr. 19. Függetlenek bálja a Koronában. Febr. 20. Alarczosbál a Bikában. * Keserűség. Egy urnó megfejtette ma a rendőrségnél, a hova panaszkodni ment, hogy mi a legnagyobb keserűség! — Uram, ennel már nincs nagyobb keserűség! — szolt elkekeredve, a mi jol állt neki. — Hat mi az? kérdi a biztos — Képzélje — folytatja az urnó sirankozva, a mi jol állt neki — az ejjel ellopták az apró jószágaimat. — Ejjnye, ejnye, — ad a biztos részvetének hangot, mire megszólalt újra az urnó, bosszankodva, a mi jol állt neki — s kitűdta a biztos, hogy a legnagyobb keserűség az ő bálja Mert így szolt: — Oh, oh szegény férjem, három hét óta igertem neki egy kis pulykapecsnyet s most oda, oh, oh. . . A biztos vigasztalta az urnót, hogy majd talán előkeríti a tolvajt, mire az urnó nyájasan mosolygott, — ami igen jol állt neki. * Művirágkészítés. Szirmayné Mészáros Jusztina asszony, kiről az ifju kereskedők báljának bálj reterense oly elismerőleg nyilatkozik lapunk mai számában, a művirágkészítésből egy utólagos tanfolyamot nyit Peterfia utcz 940 sz. a levő lakásán. Valóban hálaival tartozunk ő neki a miatt, hogy ezen szép iparágat, melyert évenként temérdek pénzünk vándorolt a külföldre, városunkban is meghonosította. A legmelegebben ajánljuk ezen póttanfolyamot hölgyeink figyelmébe. * Ingatlanok forgalma a debreczeni kir. törvénysek teklékonyi osztályánál 1887. évi január 15-től 22-ig. Gal Sara özv. Tóth Jozsef özv. veszi Varga István és neje Sütő Sara ház- és ondódi szántó földjét 2500 frtért. Bakos János és neje Nagy Julianna veszik Huszár Károly és neje Czeuger Amália ondódi szántó földjét 3336 frt 66²/₃ krért. Kovács Mihályné Józsa Katalin veszi Nagy László és neje Arany Julianna csapókeru szőlőjét 100 frtért. Papp Jozsef és neje Kun Erzsébet veszik Lengyel Janosné Barna Erzsébet és társa téglas-keru szőlőjét 240 frtért. Sütő Jozsef veszi Banyai Gábor és neje Boda Katalin sesta-keru szőlőjét 300 frtért. Hidvéger Mihály veszi Püspök Sándor és neje Bereczki Rozália njosztásu szántóföldjét 200 frtért. Kecskés Jozsef és neje Balla Mária veszik Kovács János és társa hadát 1000 frtért. Birinyi Imre és neje Lada Mária veszik Kecskés Erzsébet és társa ondódi szántóföldjét 3400 frtért. Horváth János veszi Németi Sándor és neje Káliai Amália elepi 9 nyilas földjét 26,500 frtért. Horváth János veszi Rósenberg Vilmos és neje Grünvald Francziska 9 boglyás fancieskai kaszallóját 3000 frtért. Sipos András és neje Tütös Mária veszik Kántor Jozsef és neje Horánszki Terézia homokkerti szőlőjét 153 frtért. Nagy Sándor veszi Kádár Mihály és neje Balogh Julianna csapókeru szőlőjét 100 frt. Orgován István és neje Benke Mária ve-

szik Pánya Jozsef és neje Kálmánchey Mária ujosztásu szántó földjét 80 frt. 26 kr. Nagy Sándor és neje Balla Julianna veszik özv. Tóth Andrásné Csáki Julianna és társai ujosztásu szántóföldjét 44 frtért. Móricz Jozsef veszi Móricz András házáat, utánával ondódi és ujosztásu szántóföldjével 4500 frtért. * Vásár. A sertés vásár selejtes volt, de az árak emelkedtek, úgy hogy kilogrammonként harminckilencz krba kerül a disznó hus. * Ö. T. A bécsi osztrák-magyar bank 25 forinttal a debreczeni önkentes üzöltö egyesület alapító tagjai közé lépett. — Özvegy Dobschorb Jozsefné urhölgy a debreczeni önkentes tüzőtö egyesület 10 forintot adományozott, melyert nevezet urhölgynek az egy let nevében közönségemet nyilvánított. Debreczen 1887. január 24. T. K. o. s. István egyleti pentárnok. * Nyilvános köszönet. Nem mulaszthatom el hogy a t. közönségnek tudomására ne hozzam, tek Tihanyi Sámuel orvos ur pontos és szorgalmas eljárását, a ki négyféle veszélyes és rámasos betegségek alkalmával, idős korom dacára is oly tapintattal és ügyességgel gyógyított, hogy mind magam, mind a körültem levők tanusíthatják, hogy a sir szeléről ő hozott vissza az életre. Teljes tisztelettel özv. Hevesi Jánosné. * Kérélem. A „függetlenségi kör” tánczvigalma alkalmával egy kalap kicserélődött. Keretik az illető szerkesztőségünkben jelentkezni, hol ezen kalapok visszaeserelhetők. * Jó kérésre tehetnek szert oly egyenek, kik mint ügynökök készpénz fizetés és jutalék mellett alkalmaztatni óhajtanak, s jó bizonyítványok vannak, bővebb értesítést ad szives-egből e lap kiadóhivatala. * Csekély kezdetből, 6 év alatt, olyan szerre emelkedtek, a melyet ma-nap az egész civilizált világban minden más szernel többre becsül ek. Csernő Arad meye. Becces küldeményét vettem, s szerencsem van — tudósítani, hogy a Brandt R. gyógy-szerész féle svájci labdacsokat mind fölhasználtam s hála istennek egészségemet teljesen nyerveitem Két év óta makacs szekerkedésben kínlódtam s az ön svájci labdacsoinak 4 hónapig szedése után egészen jobban lettem. — Labdacso t minden barátnak és ismerősömnek szivesen ajánlom Rosenbergr Mór.

Debr. Színház.
Holnap, Kedden, LÁSZINÉ ETEL jutalomjátékául:
Narciss és Pompadour bukása.
Brachvogel tragoediája.
Vasuti menetrend.
Debreczenből indul:
„ ” d. e. 9 ó. 14 p. Gyors
d. e. 11 ó. 46 p.
este 10 ó. — p.
Szathmár felé: „ ” d. u. 8 ó. 39 p.
d. e. 9 ó. 39 p.
Kassa, felé: „ ” d. e. 7 ó. 31 p.
d. u. 7 ó. 31 p.
Nánás felé: „ ” d. u. 8 ó. 50 p.
d. e. 8 ó. 50 p.
Debreczenbe érkeznek:
Budapest felől: d. u. 8 ó. 21 p.
Ejfel 2 ó. 51 p.
este 7 ó. 4 p.
Szathmár felől: „ ” d. e. 11 ó. 28 p.
este 9 ó. 31 p.
Kassa felől: „ ” d. e. 8 ó. 35 p.
este 8 ó. 52 p.
Nánás felől: „ ” d. e. 8 ó. 51 p.
Felelős szerkesztő **Gáspár Imre**
Kiadó **Kutasi Imre**
Kiadó üzlet.
Egy 12 év óta fennálló jömeneteli füszer és vegyes kereskedés, mely 10 ezer frt évi forgalmat csinál, kedvező feltételek mellett, egész felszerelvényekkel, valamint lakással együtt május 1-től kezdve kiadó; — értekezhetni rövid idő alatt a helyszínén homok-utca 2959. szám alatt.
Eladó sertések.
Háró Bánffy-féle 19 drb fekete négy éves mag kocza, melyek febr. 1-én lefiadzanak, eladó.
Értekezhetni Szlávay Ferencznel Er-Kenezben.
Eladó cser.
Nagyméltóságú Bujanovics Agost ur ér-mihályfalvi erdejében (a vasuti állomástól félórányi távolságban) mintegy 15 holdnyi területről, 40—45 ölnyi jó csernek való fa van eladó. — A feltételek megtudhatók JAKAB MÓR erdesz urnál.
Hirdetmény.
Az uj-fejértői közbirtokosság tulajdonát képező regale és vásárvám szedési jog 1887. évi apr. hó 24-től 1890. évi apríl hó 24 ig terjedő három évi idő tartama, folyó évi február hó 15-iki napján, délelőtti 10 óraker az uj-fejértői „Casinó” nagy termében nyilvános árverésen haszonbérbe adatik. Árverési feltételek alulirt közbirtokossági felügyelőnél megtekinthetők. Vállalkozás esetén a bérlet tárgyát képező jog egész összegében is ki fog adni egy kellő biztosítékot nyújtó bérlőnek az esetben, ha hogy az 1887. évi február 1-ig beadandó zárt ajánlatban legalább is a mostani 8400 frt bér összeg fog felajánlatni. Az ajánlatához 10% bánatpénz csatolandó. Uj-Fejértó, 1887. január 14.
Szunyoghy Imre,
birtokossági felügyelő,

Gr. Cs. A.
HELYI HIREK
horushir. A hadházi uton a vonalon, 9 nap óta serényen, lázasul folyik a munka. Ejjel fáklafeny szoknak s hasonló hir érkezik hazánk egeréről.
pessédés. Jan. hó 16-tól, j n ódó beten született városunkban: 1 ódó t. u. s. törvényes 5 fiu, 8 leány, 2 fiu, 5 leány, együtt: 20. — tette 2 gyermek Egybekelt 10 pár. — e l i k u s: Született 1 fiu. III. — dikus: törvénytelen 2 fiu, 1 leány
szerint mindent bevallottál nekem? meg örök üdvösségedre összeborzad.
nem esküdhetem Sire!
hat vannak meg olyanok, kiket — nevezni?
minden izében reszkett.
an egy leny, ki mindenkinél hatalmas rettegettebb Sire!
Lajos fölemelkedett
állgass gyalogozat, és őrizkedjél egy kimondani! . . . Egyebirant, mégis benne, ha mind a szolgálk s az elnöknek ama barátja egyedül merészelt
haj! — Ki volt a hüntárs? Parancs
selegednek anyja! — válaszolt Gorju,
Buzadó! gazember! — viszonzá a kizetető tekintetet lövelve felé.
ne! Isten nevére esküszöm!
Bizonyítok! Bizonyítok! vá a Lajos tompa hangon. — Jaj neked, tudod bizonyítani!
mlekeznek királyi szavára Sire! . . . van a bizonyíték, de ha azt kezem.
Ezt csak egyedül kell tudnom, és sitemen.
En Epernon hercezetet szolgáltam, — most az anerei marsalt, — vála-gények apátja. — és béremet hávevel fizettettem meg, melyeket kassébe vartam be.
ld ele azokat.
folszakítá a bélest s egy levelet ki.
(Folyt. köv.)

